

Praha dne 30. dubna 2021
Č. j.: MZP/2021/710/2162
Vyřizuje: Ing. Beránková Jančí
Tel.: 267 122 107
E-mail: Simona.Janci@mzp.cz

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Odbor územního plánování a stavebního řádu
28. října 117
702 18 Ostrava

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů**

k návrhu koncepce

„Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje“

verze po společném jednání

Předkladatel koncepce:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
odbor územního plánování a stavebního řádu
28. října 117
702 18 Ostrava

Zpracovatel koncepce:

Ateliér Cihlář-Svoboda s.r.o.
Na Máčovně 1610
266 01 Beroun

Zpracovatel hodnocení:

Ing. Pavla Žídková
*(držitel autorizace dle ustanovení § 19 zákona č. 100/2001
Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně
některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen
„zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), osvědčení*

č. j.: 094/435/OPVŽP/95, rozhodnutí o prodloužení autorizace
č. j.: 33369/ENV/16)

RNDr. Marek Banaš, Ph.D.

(držitel autorizace dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), č. j.: MZP/2019/630/2563

Stručný popis koncepce:

Na základě návrhu oprávněného investora, a to Správy železniční dopravní cesty, s. o., na pořízení aktualizace Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje ze dne 12. 10. 2019 pod č. j.: 68903/2019-SŽDC-GŘ-O26, rozhodlo dle § 42 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje dne 12. 12. 2019 usnesením č. 14/1665 o pořízení návrhu Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále také „AZÚR č. 4 MSK“ či „aktualizace“) včetně zpracování vyhodnocení jeho vlivů na udržitelný rozvoj území.

Návrh AZÚR č. 4 MSK vymezuje železniční koridor nadmístního významu, a to ve dvou variantách DZ27A a DZ27B. Předmětný koridor je určen pro realizaci bezúvratové traťové spojky železničních tratí č. 270 a č. 325 v katastrálním území obce Butovice a obce Pustějov.

- DZ27A – Traťová spojka železničních tratí č. 270 a 325 je koridor, který je vymezen jako jednokolejná spojka železničních tratí č. 270 a 325 ve směru Přerov – Sedlnice, resp. Sedlnice – Přerov (dále jen „varianta koridoru DZ27A“).
- DZ27B – Traťová spojka železničních tratí č. 270 a 325 je koridor, který je vymezen z části jako dvoukolejná (úsek železniční trati č. 270 – Pustějovský potok) a z části jako jednokolejná (Pustějovský potok – železniční trať č. 325) spojka železničních tratí č. 270 a 325 ve směru Přerov – Sedlnice, resp. Sedlnice – Přerov (dále jen „varianta koridoru DZ27B“).

Hlavními důvody vymezení variant koridoru DZ27A a DZ27B jsou:

- potřeba navýšení kapacity č. 325 železniční trati Studénka – Veřovice v souvislosti se zásadním nárůstem objemu nákladní dopravy, který lze očekávat ve vazbě na výstavbu a rozvoj multimodálního logistického centra Mošnov,
- odstranění technické překážky, která spočívá v potřebě úvratových jízd nákladních vlaků v železniční stanici Studénka.

V první fázi zpracování návrhu AZÚR č. 4 MSK byla provedena komplexní rešerše předmětného území, a ze stavebně-technického hlediska byly prověřeny všechny možnosti vedení traťové spojky železničních tratí č. 270 a 325. Výsledkem prověření byl návrh 4 variant, které zcela splňovaly požadovaný účel stavby, a to bezúvratové propojení železniční tratě č. 270 a 325 a zároveň byly ze stavebně-technického pohledu proveditelné. V druhé fázi zpracování návrhu AZÚR č. 4 MSK byla provedena ve spolupráci se zpracovatelem vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území analýza zvažovaných 4 variant. Výstupem této analýzy bylo zjištění, že z hlediska velikosti předpokládaných vlivů a zásahů do území Chráněné krajinné oblasti Poodří (dále jen „CHKO Poodří“), Evropsky významné lokality Poodří (EVL Poodří) a Ptačí oblasti Poodří (dále jen „PO Poodří“) jsou varianty 3 a 4 nepřijatelné (*Zásah obou těchto variant železničního koridoru do území I. a II. zóny CHKO Poodří a území EVL a PO Poodří by byl natolik zásadní a znamenal by tak výraznou fragmentaci těchto chráněných území a jejich biotopů, že by jejich další hodnocení v rámci vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území bylo zcela neefektivní*). Na základě výše uvedených skutečností byly pro účely zpracování návrhu AZÚR č. 4 MSK a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území sledovány pouze varianty koridoru DZ27A a DZ27B.

Průběh posuzování:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, jako pořizovatel Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále jen „pořizovatel“) podle ustanovení § 7 odst. 1 stavebního zákona požádal dopisem ze dne 3. 6. 2020 pod č. j.: ÚPS/32850/2019/Gib326.1A10N Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále také „MŽP“) o vydání stanoviska k potřebě posouzení návrhu AZÚR č. 4 MSK z hlediska vlivů na životní prostředí (dále také „stanovisko MŽP k potřebě posouzení“). MŽP vydalo zmíněné stanovisko po doplnění podkladů pro jeho vydání dne 30. 6. 2020 pod č. j.: MZP/2020/710/2334 se sdělením, že aktualizace může mít významný vliv na životní prostředí, a proto bude posouzena z hlediska vlivů na životní prostředí. Zároveň byly stanoveny podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů aktualizace na životní prostředí (dále také „vyhodnocení SEA“). Orgány ochrany přírody, a to Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství a Agentura ochrany přírody a krajiny, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří vydaly stanoviska dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se sdělením, že návrh AZÚR č. 4 MSK bude mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality (dále také „EVL“) nebo ptačí oblasti (dále také „PO“). Ve vazbě na výše uvedené bylo tedy rovněž zpracováno Vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR č. 4 MSK na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (dále také „naturové posouzení“).

Pořizovatel dopisem ze dne 29. 6. 2020 pod č. j.: ÚPS/32850/2019/Gib326.1A10N oznámil konání společného jednání dne 30. 7. 2020, kde byl následně představen a projednán pořizovaný návrh AZÚR č. 4 MSK a vyhodnocení jeho vlivů na udržitelný rozvoj území.

MŽP vydalo dne 31. 8. 2020 pod č. j.: MZP/2020/710/2731 stanovisko k návrhu AZÚR č. 4 MSK a rovněž vyjádření k vyhodnocení vlivů tohoto návrhu na životní prostředí. MŽP vyjádřilo ve svém stanovisku souhlas s oběma variantami (DZ27A a DZ27B) železničního koridoru z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů se jednalo o podmíněný souhlas za předpokladu zpracování ustanovení § 67 citovaného zákona k oběma variantám koridoru DZ27A a DZ27B do výrokové části návrhu AZÚR č. 4 MSK. Ve vazbě na zákon o ochraně přírody a krajiny, resp. na základě ustanovení § 79 odst. 3 písm. s) tohoto zákona z hlediska obecné a zvláštní územní ochrany přírody a krajiny MŽP souhlasilo za podmínek zpracování konkrétních minimalizačních opatření do výroku návrhu AZÚR č. 4 MSK s variantou koridoru DZ27A a nesouhlasilo s vymezením varianty koridoru DZ27B. Naturové posouzení poukazovalo na významné negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000 u obou variant koridoru DZ27A a DZ27B. Ve svém vyjádření k vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR č. 4 MSK na udržitelný rozvoj území, resp. na životní prostředí a na EVL a PO MŽP uvedlo zásadní požadavky na dopracování vyhodnocení SEA a naturového posouzení. Rovněž bylo poukázáno na procesní pochybení pořizovatele, kdy dne 30. 6. 2020 (tj. před vydáním stanoviska MŽP k potřebě posouzení) již byla Krajským úřadem Moravskoslezského kraje zveřejněna na úřední desce kraje pod č. j.: MSK 80047/2020 veřejná vyhláška obsahující návrh AZÚR č. 4 MSK včetně vyhodnocení vlivů AZÚR č. 4 MSK na udržitelný rozvoj území s pozvánkou na konání společného jednání. Lze tedy konstatovat, že tímto způsobem nepostupoval pořizovatel v souladu s § 42 odst. 6 stavebního zákona, a nevyčkal na vydání stanoviska MŽP k potřebě posouzení. MŽP jako příslušný úřad je jako jediný kompetentní k vydání stanoviska MŽP k potřebě posouzení, resp. k rozhodnutí, zda je nutné zpracovat vyhodnocení SEA, resp. vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR č. 4 MSK na udržitelný rozvoj území. Z tohoto důvodu bylo dne 22. 10. 2020 konáno opakované projednání (formou videokonference) ke zmiňovanému vyhodnocení. MŽP následně vydalo dne 19. 11. 2020 pod č. j.: MZP/2020/710/3896 vyjádření k vyhodnocení vlivů AZÚR č. 4 MSK na životní prostředí, které uvádělo opětovné a další vady tohoto dokumentu. Též upozornilo, že stanovisko k návrhu AZÚR č. 4 MSK ze dne 31. 8. 2020 pod č. j.: MZP/2020/710/2731 zůstává nadále v platnosti.

Dne 5. 2. 2021 obdrželo MŽP v souladu s ustanovením § 42 odst. 6, resp. § 37 odst. 6 stavebního zákona žádost o vydání stanoviska MŽP podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí k posouzení vlivů provádění AZÚR č. 4 MSK na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „stanovisko SEA“). Jelikož vyhodnocení SEA stále neobsahovalo požadavky na něj kladené, vrátilo MŽP dopisem ze dne 15. 2. 2021 pod č. j.: MZP/2021/710/928 tuto žádost o vydání stanoviska SEA s okomentovaným vyhodnocením SEA ve vazbě na jeho nedostatky. Následovala předběžná projednání vyhodnocení SEA z důvodu odstranění vad tohoto dokumentu.

Dne 1. 4. 2021 obdrželo MŽP další žádost o vydání stanoviska SEA podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, resp. § 37 odst. 6 stavebního zákona. S výše zmíněnou žádostí o stanovisko SEA byl předložen rovněž návrh a odůvodnění aktualizace (neupravené – obsahující vady původně předloženého vyhodnocení vlivů AZÚR č. 4 MSK na životní prostředí), upravené vyhodnocení SEA, naturové posouzení, stanoviska dotčených orgánů, připomínky a vyjádření k vyhodnocení SEA či naturovému posouzení.

Jelikož nebyly zjištěny potenciální významné přeshraniční vlivy AZÚR č. 4 MSK na životní prostředí sousedního státu a rovněž sousední stát nepožádal o zapojení v rámci mezistátních konzultací dle § 37 odst. 4 stavebního zákona, nebyly tyto přeshraniční konzultace konány.

Stručný popis posuzování:

I. Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se stavebním zákonem, v rozsahu přílohy ke stavebnímu zákonu a ustanovení § 10i zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Postup hodnocení aktualizace vychází mj. z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2).

Vyhodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí bylo zpracováno na základě multikriteriální analýzy a bylo založeno na slovním posouzení s číselným vyhodnocením míry vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví bez zvláštních výpočetních modelů, a to v míře podrobnosti dané měřítkem AZÚR č. 4 MSK (1:100 000).

Hodnocení bylo rozděleno na dvě hlavní oblasti, v nichž byla aktualizace posouzena ve vztahu k jednotlivým složkám a k jejich vzájemným vztahům:

Příroda a krajina celkem

- vlivy na zvláště chráněná území a lokality soustavy NATURA 2000, přírodní parky;
- vlivy na flóru, faunu a migrační koridory;
- vlivy na ekologickou stabilitu krajiny, územní systém ekologické stability (dále také „ÚSES“), biodiverzitu;
- vlivy na krajinný ráz, fragmentaci krajiny;
- vlivy na zemědělský půdní fond (dále také „ZPF“);
- vlivy na pozemky určené k plnění funkcí lesa (dále také „PUPFL“);
- vlivy na prostředí související s vodou,
- vlivy na nerostné bohatství a horninové prostředí.

Obyvatelstvo a veřejné zdraví celkem

- vlivy na kvalitu ovzduší a klima;
- vlivy na kvantitu a kvalitu vodních zdrojů a povrchových vod;
- vlivy na riziko povodní a jejich následků;
- vlivy na hlukovou zátěž;

- vlivy na kulturní dědictví a hmotné statky;
- přeshraniční vlivy.

Hodnocení bylo provedeno ve třech krocích, a to:

- Identifikace podstatných vlivů;
- Charakteristika vlivů jednotlivých koridorů DZ27A a DZ27B obsaženého v AZÚR č. 4 MSK včetně odhadu jejich významnosti;
- Vyhodnocení vlivu změny či úpravy.

Pro účely hodnocení byla stanovena stupnice číselného vyjádření míry vlivu od -2, -1, 0, +1 až do +2, tedy od potenciálně významného negativního vlivu po potenciálně významný pozitivní vliv, včetně znaku ?? – vliv nelze vyhodnotit.

Dále byly sledovány vlivy přímé a nepřímé, sekundární, krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, vlivy trvalé a přechodné, přeshraniční vlivy, kumulativní a synergické vlivy.

Hodnocení kumulativních a synergických vlivů aktualizace zahrnovalo následující kroky:

- Metodologie hodnocení kumulativních a synergických vlivů;
- Zjištění současného stavu životního prostředí v řešeném území;
- Popis charakteristik životního prostředí, které by mohly být možnými kumulativními a synergickými vlivy výrazně ovlivněny;
- Vymezení lokalit, v nichž existuje riziko vzniku a působení možných kumulativních a synergických vlivů;
- Zhodnocení možných kumulativních a synergických vlivů při posuzování variant řešení;
- Návrh opatření, která by bránila vzniku nebo omezovala působení možných kumulativních a synergických vlivů;
- Stanovení pravidel monitorování možných kumulativních a synergických vlivů.

Rovněž posuzovatelka provedla střetovou analýzu, kterou byly prověřeny případné prostorové kolize, a to konkrétně s velkoplošnými a maloplošnými zvláště chráněnými územími, lokalitami soustavy Natura 2000, prvky ÚSES, přírodními parky, dálkovými migračními koridory a památnými stromy. V případě zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000 byla provedena prostorová analýza (GIS), kterou byla odhadnuta plocha těchto území, která bude dotčena realizací záměru výstavby navrhovaného koridoru DZ27A a DZ27B („Z dodaných podrobnějších podkladů k záměru je zřejmé, že skutečná šířka železničního tělesa bude výrazně užší než navržené koridory a že tato šířka bude menší u varianty DZ27A, protože varianta DZ27B je v části trasy dvojkolejná. Dle návrhu oprávněného investora Správy železniční dopravní cesty, s. o. na pořízení aktualizace ZÚR MSK se základní šířka koridoru pro traťovou spojku železničních tratí č. 270 a 325 předpokládá 200 m, přičemž jeho zúžení může být navrženo v oblasti vedení trati přes CHKO Poodří a území lokalit soustavy NATURA 2000 s ohledem na minimalizaci vlivů na tato území. S ohledem na skutečnost, že oba koridory de facto v celé své délce zasahují do území CHKO Poodří a lokalit soustavy NATURA 2000, byla v návrhu A4 ZÚR MSK v souladu s návrhem oprávněného investora stanovena základní šířka obou koridorů DZ27A a DZ27B 120

m. Stanovené šířkové uspořádání vymezeného koridoru bude poskytovat dostatečný prostor, aby v rámci územně plánovací činnosti obcí bylo možné jeho upřesnění v souvislostech a podrobnostech, které náleží územnímu plánu. V případě koridoru DZ27B je v úseku železniční trať č. 270 – Pustějovský potok provedeno rozšíření koridoru až na 180 m. Důvodem tohoto rozšíření je skutečnost, že traťová spojka železničních tratí č. 270 a 325 bude v tomto úseku prověřována jako dvoukolejná. Severní větev traťové spojky by se v tomto případě na železniční trať č. 270 napojovala přesmykem, tedy ze směru od Mošnova by bylo zajištěno přímé napojení – mimoúrovňově. Rozšířením koridoru na 180 m v daném úseku jsou tedy vytvořeny územní podmínky pro případnou realizaci uvažovaného řešení, a to zejména pro získání potřebné nadjezdové výšky severní větve traťové spojky, aby mohla mimoúrovňově křížit železniční trať č. 270 a následně se do ní plynule napojit. Uvažované dvoukolejné řešení by bylo výhodnější oproti jednokolejné traťové spojnici z pohledu bezpečnosti a plynulosti provozu na hlavní železniční trati č. 270.“).

II. Naturové posouzení bylo zpracováno v rozsahu vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Z hlediska hodnocení vlivů aktualizace na lokality soustavy Natura 2000 byly relevantní konkrétní nově obsažené či změněné jevy, a to varianty koridoru DZ27A a DZ27B, jež mohou potenciálně ovlivnit území EVL, resp. jejich předměty ochrany. Jedná se o ty jevy, jejichž realizace může vyvolat změnu stávajících přírodních podmínek v lokalitách soustavy Natura 2000 či v jejich blízkosti. Z provedeného rozboru návrhu AZÚR č. 4 MSK bylo stanoveno, že realizace obou navržených variant koridoru DZ27A a DZ27B může potenciálně ovlivnit lokality Natura 2000, resp. EVL nebo PO Poodří.

Samotné hodnocení bylo řešeno prostorovou GIS analýzou průmětu navrhovaných variant koridoru DZ27A a DZ27B ve vztahu k plochám EVL a PO, resp. k biotopům předmětů ochrany, s následným slovním komentářem. Analýza prostorových dat byla doplněna o terénní průzkum, analýzu odborné literatury a doprovodné odborné konzultace. Zvýšená pozornost hodnocení byla věnována zejména vyhodnocení možného ovlivnění stávajícího, opakovaně obsazovaného hnízdiště motáka pochopa v lokalitě Pustějovka. Jako konkrétní metoda pro vyhodnocení vlivů aktualizace na lokality soustavy Natura 2000 bylo zvoleno bodové vyhodnocení všech navržených, potenciálně problémových jevů, s doprovodným komentářem.

Významnost vlivů byla hodnocena dle stupnice, jež je navržena v Metodickém pokynu MŽP uveřejněný ve Věstníku MŽP (ročník XVII – listopad 2007 – částka 11) a upravující způsob vyhodnocení významnosti vlivů plánovaných koncepcí a záměrů hodnocených v tzv. procesech SEA a EIA z pohledu Natury 2000 „Hodnocení významnosti vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti“, od -2, -1, 0, +1 až do +2, tedy od potenciálně významného negativního vlivu po potenciálně významný pozitivní vliv, včetně znaku ? – vliv nelze vyhodnotit ve vazbě na obecnost aktualizace. Za významný negativní vliv je typicky považována přímá

a trvalá ztráta části stanoviště druhu či typu přírodního stanoviště, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO.

Pro stanovení míry významnosti vlivu AZÚR č. 4 MSK na druhové předměty ochrany EVL a PO Poodří byla zpracována prostorová analýza vyhodnocující prostorové střety variant koridoru DZ27A a DZ27B s dostupnými nálezovými daty v nálezové databázi Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, daty poskytnutými Správou CHKO Poodří a vlastními daty zpracovatelského týmu naturového posouzení.

Pro stanovení míry významnosti vlivu aktualizace na předmět ochrany PO Poodří motáka pochopa byla zpracována detailnější prostorová analýza. V analýze bylo sledováno, zda se v blízkosti navrženého koridoru DZ27A a DZ27B nachází hnízdiště tohoto druhu (do 100 m) a zda může být takové hnízdiště vlivem realizace navržené AZÚR č. 4 MSK významně ovlivněno, v extrémním případě až motákem pochopem opuštěno. Dále byl vyhodnocen potenciální vliv aktualizace, resp. budoucího záměru v jednotlivých variantách na potravní biotopy motáka pochopa.

III. Ve vazbě na zjištěné významně negativní vlivy obou variant koridoru DZ27A a DZ27B na celistvost a předměty ochrany EVL a PO Poodří nebyla doporučena žádná z těchto variant koridoru ke schválení AZÚR č. 4 MSK. V souladu s § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny pořizovatel návrhu AZÚR č. 4 MSK ve spolupráci se zpracovatelem koncepce a autorizovanou osobou zmocněnou dle § 45i odst. 3 ke zpracování naturového posouzení (dále jen „AO“) prověřil během zpracování tohoto posouzení možnou variantu bez významného negativního vlivu, resp. variantu s menším významným negativním vlivem. Nakonec bylo zjištěno, že žádná další reálná varianta bez významného negativního vlivu, resp. varianta s menším významným negativním vlivem není k dispozici.

Z důvodu možného schválení této aktualizace postupem dle § 45i odst. 9 až 11 zákona o ochraně přírody a krajiny byla navržena minimalizační opatření zjištěných potenciálních negativních vlivů pro variantu koridoru DZ27A (jak u vyhodnocení SEA, tak u naturového posouzení), pakliže by byla AZÚR č. 4 MSK Zastupitelstvem Moravskoslezského kraje schválena. Jelikož při pořizování návrhu AZÚR č. 4 MSK probíhala vzájemná spolupráce mezi pořizovatelem, resp. zpracovatelem aktualizace, posuzovatelkou a AO, která v rámci posuzování vlivů této aktualizace na životní prostředí a na EVL a PO informovala o výsledcích prováděného hodnocení zpracovatele koncepce, byla prověřena navržená minimalizační opatření na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000 s uvedením, která navržená minimalizační opatření lze zpracovat při případném schválení do výrokové části AZÚR č. 4 MSK, která jsou již částečně do aktualizace zapracována a která již výrok stávajících platných Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje obsahuje.

Závěry posuzování:

Potenciálně významné negativní vlivy byly vyhodnoceny u obou variant koridoru DZ27A a DZ27B ve vazbě na novou lokální fragmentaci krajiny s doprovodným vznikem migračních bariér, lokálním narušením krajinného rázu při umístění plošně nebo objemově významných staveb (zejména mimoúrovňového napojení nové trati ve variantě koridoru DZ27B, která rovněž více vybíhá do volné krajiny).

Aktualizace se v obou navrhovaných variantách koridoru dostává do střetu s ÚSES nadregionální úrovně (NRBC 92 Oderská niva). Vliv varianty koridoru DZ27A na tuto složku životního prostředí tedy bude potenciálně mírně negativní, vliv varianty koridoru DZ27B, který do ÚSES zasahuje v podstatně vyšší míře, bude potenciálně významně negativní. Potenciální mírně negativní vliv u varianty koridoru DZ27A nebo potenciálně významně negativní vliv u varianty koridoru DZ27B na ÚSES může nastat nejen z hlediska jeho prostupnosti, ale také z hlediska prostorového a funkčního dotčení přírodních a přírodě blízkých biotopů a stanovišť s podmínkami pro rozvoj potenciální bioty reprezentativních společenstev uvnitř příslušné části ÚSES a z hlediska funkčních vazeb ekosystémů zahrnutých do plochy dotčené části ÚSES, a to ve větší míře u varianty koridoru DZ27B.

U varianty koridoru DZ27A i DZ27B dojde k zásahu do mokřadních systémů a do EVL nebo PO a CHKO Poodří, přičemž se bude jednat nejen o krátkodobé (v době výstavby), ale i dlouhodobé (po celou dobu provozu stavby v koridoru) potenciální významné negativní ovlivnění fauny, flóry a biodiverzity. Může docházet k usmrcení jednotlivců zvláště chráněných druhů (např. moták pochop, obojživelníci, entomofauna) a dojde také k významnému negativnímu ovlivnění jejich biotopů (U varianty DZ27A byly shledány potenciálně významně negativní vlivy na předmět ochrany PO Poodří motáka pochopa, u varianty DZ27B na předmět ochrany PO Poodří motáka pochopa a na předmět ochrany EVL Poodří modráška bahenního.). Tyto negativní vlivy na faunu a flóru mohou potenciálně vést až k lokálnímu snížení biodiverzity v dotčené části území vlivem vymizení vlhkostní flóry a fauny. To se ve zvýšené míře projeví v době výstavby, ale do původního stavu nedojde ani po ukončení stavebních prací.

V obou variantách koridoru bude potřebné lokální kácení vzrostlých dřevin v mimolesních porostech, což bude mít potenciálně mírně negativní vliv.

Ani u jedné z variant koridoru DZ27A a DZ27B nebudou dotčeny památné stromy.

Vlivy na povrchové a podzemní vody jsou potenciální mírně negativní u obou variant koridoru DZ27A a DZ27B z důvodu situování koridoru v záplavovém území, nicméně větší negativní vliv je možné očekávat u varianty koridoru DZ27B z důvodu střetu se záplavovým územím ve větším rozsahu. Žádná z variant koridoru neprochází ochranným pásmem vodních zdrojů nebo zdrojů léčivých podzemních vod. Rovněž se nepředpokládá významná změna odtokových poměrů v území, ani změny vedoucí ke zvýšení rizika sucha.

Na horninové prostředí a nerostné suroviny byl vyhodnocen potenciální nulový vliv u obou variant koridoru.

Vliv na PUPFL je hodnocen jako nulový u obou variant koridoru. Vliv na ZPF je hodnocen jako potenciálně mírně negativní u obou variant koridoru a je akceptovatelný s ohledem na to, že se jedná o záměr realizovaný ve veřejném zájmu, tzn. koridor pro železniční trať umožňující snížení jiné ekologické zátěže (znečištění ovzduší, hlukové vlivy, spotřebu neobnovitelných zdrojů apod.).

K potenciálnímu negativnímu ovlivnění na hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického nedojde u žádné z variant koridoru DZ27A a DZ27B.

Veřejné zdraví bude potenciálně mírně pozitivně ovlivněno realizací koridoru v obou variantách z důvodu snížení hlukové a imisní zátěže v zástavbě podél stávajících silnic, u nichž se předpokládá po realizaci aktualizace snížení intenzity především nákladní dopravy. Žádná z uvedených variant koridoru není v kolizi s obytnou zástavbou a nepřináší významné hlukové ovlivnění.

Přeshraniční vlivy ani vlivy na území jiných krajů nebyly u žádné varianty koridoru zjištěny.

V rámci provedeného hodnocení byly u obou variant koridoru DZ27A a DZ27B zjištěny potenciální mírně negativní kumulativní vlivy v oblasti hlukové zátěže se stávajícím provozem na železničních tratích č. 270 a č. 325, a vlivy synergické potenciálně mírně pozitivní v oblasti ovzduší s provozem na stávající silniční síti. U žádné z variant koridoru nebyly identifikovány potenciální kumulativní a synergické vlivy na ZPF a PUPFL, na horninové prostředí a na kulturní, architektonické a archeologické dědictví a hmotné statky. Kumulativní vlivy na flóru, faunu, biologickou rozmanitost, zvláště chráněná území a ÚSES se stávající železniční sítí a silniční sítí byly u obou variant koridoru vyhodnoceny jako potenciálně významně negativní, synergické vlivy v této oblasti nebyly identifikovány u žádné z variant koridoru. Kumulativní vlivy na krajinu se stávajícími tratěmi č. 270 a 325 byly u varianty koridoru DZ27A vyhodnoceny jako potenciálně mírně negativní, u varianty koridoru DZ27B jako potenciálně významně negativní. Rovněž tato skutečnost byla potvrzena v naturovém posouzení, kde byly u obou variant koridoru zjištěny kumulativní významně negativní vlivy na celistvost EVL a PO Poodří a CHKO Poodří, a významně negativní kumulativní vlivy na fragmentaci území u varianty koridoru DZ27B.

Na základě výše uvedeného a ve vazbě na provedenou multikriteriální analýzu je varianta koridoru DZ27A vyhodnocena jako méně invazivní (tzn. s nižší mírou vlivu), a to z důvodu:

- Varianta koridoru DZ27A má kratší průchod územím CHKO Poodří, kde se zároveň v menším rozsahu dotýká I. zóny ochrany. Délka průchodu CHKO Poodří je u varianty DZ27B o více než 70 % větší, plocha dotčení I. zóny ochrany je u ní více než dvojnásobná.
- U varianty koridoru DZ27A dochází v menší míře k fragmentaci území a narušení migračního potenciálu území.
- Varianta koridoru DZ27A má rovněž kratší průchod EVL a PO a dotčení předmětů jejich ochrany je menší než u varianty koridoru DZ27B. U varianty koridoru DZ27B je

délka průchodu těmito územími rovněž o více než 70 % větší než u varianty koridoru DZ27A.

- U varianty koridoru DZ27A byl konstatován mírně negativní vliv na pět předmětů ochrany EVL Poodří, resp. na typ přírodního stanoviště 91E0, čolka velkého, kuňku ohnivou, modráška bahenního a ohniváčka černočárného. Dále byl u varianty koridoru DZ27A konstatován nulový až mírně negativní vliv na jeden předmět ochrany PO Poodří – ledňáčka říčního a významně negativní vliv na motáka pochopa a celistvost PO Poodří. U ostatních předmětů ochrany EVL a PO Poodří byl u této varianty konstatován nulový vliv. Naturové posouzení rovněž uvádí „*Pro kompenzaci konstatovaného významně negativního vlivu (-2) hodnocené koncepce na motáka pochopa ve var. DZ27A existují možná opatření pro snížení míry negativního vlivu. Ve vztahu k motáku pochopovi se jedná zejména o opatření navržená v lokalitě Habeš (Studénka). Jejich realizace je reálně proveditelná a tato opatření mohou být účinná. Po jejich realizaci lze důvodně očekávat zlepšení stávajících podmínek pro motáka pochopa jakožto cílový druh kompenzací v PO Poodří, ale nepřímě lze očekávat i zlepšení podmínek pro výskyt řady dalších předmětů ochrany EVL a PO Poodří a dalších ochranných významných druhů organismů.*“.
- U varianty koridoru DZ27B byl konstatován významně negativní vliv na celistvost EVL a PO Poodří a dále na jeden předmět ochrany EVL Poodří modráška bahenního a jeden předmět ochrany PO Poodří motáka pochopa. Dále byl u varianty koridoru DZ27B konstatován mírně negativní vliv na typ přírodního stanoviště 91E0, ohniváčka černočárného, čolka velkého, kuňku ohnivou, páchníka hnědého a na jeden předmět ochrany PO Poodří – ledňáčka říčního. U ostatních předmětů ochrany EVL a PO Poodří byl u této varianty konstatován nulový vliv. Pro variantu koridoru DZ27B nebyla shledána možná konkrétní opatření pro zmírnění či eliminaci negativních vlivů koncepce na předmět ochrany EVL Poodří modráška bahenního, u něhož by došlo k takové míře dotčení jeho biotopu, že ho nelze účinně minimalizovat. Varianta koridoru DZ27B navíc generuje větší negativní zásah do celistvosti EVL a PO Poodří než varianta koridoru DZ27A.
- Ve variantě koridoru DZ27B vznikne v území mimoúrovňové napojení jedné z kolejí, což přispěje k významnějšímu vizuálnímu ovlivnění krajiny v porovnání s variantou koridoru DZ27A, která je výrazně kratší a nepřispěje tolik k negativnímu vlivu na krajinný ráz a také fragmentace území u ní nebude tak významná.
- Varianta koridoru DZ27B bude mít téměř trojnásobnou potřebu záboru ZPF, zábor půdy II. třídy ochrany je pětinasobný. Do součtu odhadu záborů ZPF je přitom zahrnován jen trvalý zábor. Z tohoto důvodu je z hlediska ochrany varianta koridoru DZ27A vhodnější (nicméně v rámci bodového hodnocení se stále jedná o potenciální mírně negativní vlivy u obou variant koridoru DZ27A a DZ27B).

- Varianta koridoru DZ27B má téměř 11x delší průchod záplavovým územím, a tedy má také podstatně vyšší nároky na technické řešení stavby v koridoru, nemá-li výhledově zvýšit výšku povodňové vlny.

Lze uzavřít, že celkový vliv AZÚR č. 4 MSK na životní prostředí a na lokality soustavy Natura 2000 jako celku je potenciálně významně negativní.

Jak již bylo sděleno výše, na základě vhodné spolupráce mezi posuzovatelkou a zpracovatelem koncepce byla provedena analýza stávajících platných Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje. Díky této skutečnosti bylo zjištěno, která navržená minimalizační opatření nemusí být dále sledována. Rovněž byla vhodně naformulována a zapracována či částečně zapracována další minimalizační opatření ve vazbě na zjištěné potenciální negativní vlivy, aby byl přínos provedeného procesu SEA co nejefektivnější.

Jedná se o následující plně zapracovaná posuzovatelkou či AO navržená opatření ke zmírnění uvedených potenciálních negativních vlivů:

- **Upřednostnit takovou lokalizaci, která bude minimalizovat vliv na půdu z hlediska jejího záboru (zejména půd II. třídy ochrany).**

Požadavek je již zapracován ve výrokové části návrhu AZÚR č. 4 MSK viz I. návrh Textová část AZÚR č. 4 MSK, bod 1., článek 43j., a to: „1. Za článek 43i. se vkládá nový článek 43j., který zní:

„43j. DZ27A – Traťová spojka železničních tratí č. 270 a 325 ("bezúvatř Studénka")

Koridor je vymezen jako jednokolejná spojka železničních tratí č. 270 a 325 ve směru Přerov – Sedlnice, resp. Sedlnice – Přerov, na k. ú. Butovice a k. ú. Pustějov.

Šířka koridoru se stanovuje

- ⇒ *120 m v celém rozsahu vymezení.*

Požadavky na využití území

- ⇒ *Vytvořit územní podmínky pro zkvalitnění kolejového napojení logistického centra Mošnov v souvislosti s jeho plánovaným rozvojem a nárůstem objemu nákladní dopravy a pro převedení vyšší intenzity přepravních proudů na vlakovou dopravu odstraněním úvratových jízd do žst. Studénka ve směru Přerov – Sedlnice, resp. Sedlnice – Přerov.*
- ⇒ *Vytvořit územní podmínky pro propojení sídel v dotčené části MSK.*

Kritéria a podmínky pro rozhodování o možných variantách v ploše vymezeného koridoru

- ⇒ *Minimalizace vlivů na přírodní a krajinné hodnoty dotčeného území, zejména zásahů do CHKO Poodří, EVL Poodří a PO Poodří.*

Úkoly pro územní plánování

- ⇒ *V rámci upřesnění koridoru v ÚP dotčených obcí:*
- *minimalizovat vlivy na přírodní a krajinné hodnoty v území, zejména CHKO Poodří, EVL Poodří a PO Poodří;*
 - *řešit prostorovou koordinaci s ostatními koridory vymezenými v ZÚR MSK.*"" (dále jen „viz I. Textová část AZÚR č. 4 MSK, bod 1., článek 43j.“).

ZPF jakožto základní přírodní bohatství naší země, nenahraditelný výrobní prostředek umožňujícím zemědělskou výrobu a jedna z hlavních složek životního prostředí představuje přírodní hodnotu v území. Ochrana přírodních hodnot je v platných Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje zajištěna v článku 14. „*Ochrana přírodních, kulturních a civilizačních hodnot směřující k udržení a zachování nejvýraznějších jevů a znaků, které vystihují jedinečnost a nezaměnitelnost charakteru území.*“ obecně prostřednictvím priority územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území. Stanovení explicitního požadavku na minimalizaci záborů ZPF u jednoho konkrétního koridoru by však znamenalo principiální změnu Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje.

- **Minimalizovat negativní vlivy plynoucí ze střetu ploch a koridorů se zvláště chráněnými územími a migračně významnými částmi území.**

Požadavek je již zapracován viz I. Textová část AZÚR č. 4 MSK, bod 1., článek 43j.

- **Minimalizovat fragmentaci krajiny vedením koridoru v blízkosti stávajících liniových staveb.**

Požadavek je již zapracován viz I. Textová část AZÚR č. 4 MSK, bod 1., článek 43j.

Varianta koridoru DZ27A je zároveň vymezena v bezprostřední blízkosti a návaznosti na stávající železniční trať, čímž je rozsah fragmentace krajiny minimalizován (viz grafická část AZÚR č. 4 MSK, např. A.4 Výkres veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření).

- **Vytvořit územní podmínky pro vhodné začlenění stavby v koridoru do krajiny prostřednictvím ploch pro krajinářské úpravy s cílem omezit negativní projevy stavby ve vzhledu krajiny.**

Požadavek je již zapracován viz I. Textová část A4 ZÚR MSK, bod 1., článek 43j.

Požadavek na ochranu krajiny a jejího vzhledu je rovněž v širším kontextu součástí výrokové části Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje v kapitole F „Stanovení cílových kvalit krajin a územních podmínek pro jejich zachování nebo dosažení“. Společnou podmínkou k dosažení cílových kvalit krajiny ve specifických krajinách je *„Dbát na zachování vizuálního vlivu přírodních a kulturních dominant v krajinných panoramatech i v dílčích scénériích, minimalizovat narušení pohledové siluety vymezených hodnot v krajinných panoramatech konkurenčními stavbami“* (viz článek 80. Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje).

Rovněž je uvedeno, že nelze zapracovat do výrokové části AZÚR č. 4 MSK taková minimalizační opatření, která náleží svou podrobností obsahem ÚP, regulačnímu plánu nebo navazujícím rozhodnutím (viz ustanovení § 36 odst. 3 stavebního zákona).

Na základě výše uvedených minimalizačních opatření, která jsou součástí stávajících Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje či těch, která byla či budou převzata do výrokové části AZÚR č. 4 MSK na základě tohoto stanoviska, lze konstatovat, že z hlediska jednotlivých složek životního prostředí bude celkový vliv této aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví potenciálně mírného negativního charakteru. Nicméně vliv na lokality soustavy Natura 2000 zůstane významně negativní.

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad v souladu s ustanovením § 21 písm. k) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, na základě návrhu AZÚR č. 4 MSK, jeho vyhodnocení vlivů na životní prostředí a rovněž vyhodnocení vlivů aktualizace na EVL nebo PO a podkladů dle ustanovení § 37 odst. 6 stavebního zákona, vydává postupem podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí, veřejné zdraví a na lokality soustavy Natura 2000:

NESOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje“.

V případě, že bude pořizování návrhu AZÚR č. 4 MSK pokračovat postupem podle § 45i odst. 9 až 11 zákona o ochraně přírody a krajiny, tedy zejména za předpokladu, že dojde k prokázání naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu této aktualizace nad veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny a v rámci navazujících procesů budou rovněž orgánem ochrany přírody stanovena kompenzačních opatření nezbytná pro zajištění celkové soudržnosti soustavy ptačích oblastí a evropsky významných lokalit viz stanovisko MŽP dle § 37 odst. 7 stavebního zákona, stanovuje MŽP níže uvedené požadavky pro variantu koridoru DZ27A, které nebyly dostatečně převzaty do výrokové části návrhu AZÚR č. 4 MSK nebo nejsou obsaženy ve stávajících platných Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje, a kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje na životní prostředí a na lokality soustavy NATURA 2000.

Ve vazbě na provedené hodnocení koridoru DZ27B, tj. zjištěný významně negativní vliv na celistvost EVL a PO Poodří a na předmět ochrany PO Poodří motáka pochopa a na předmět ochrany EVL Poodří modráska bahenního, nejsou navrhovány požadavky, kterými budou zajištěny minimální možné dopady realizace AZÚR č. 4 MSK, resp. pro koridor DZ27B na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000, jelikož uvedenou variantu není možné preferovat, resp. schválit s odkazem na ustanovení § 45i odst. 9 zákona o ochraně přírody a krajiny, jelikož existuje varianta s menším významně negativním vlivem, a to DZ27A.

I. Zapracovat formou kritérií a podmínek pro rozhodování o možných variantách v ploše vymezeného koridoru nebo formou úkolů pro územní plánování do výrokové části AZÚR č. 4 MSK:

1. Minimalizovat negativní vlivy na odtokové poměry v záplavovém území řeky Odry.
2. Vytvořit územní podmínky pro realizaci opatření k zachování prostupnosti územím (migrační objekty pro faunu).
3. Kompenzovat případnou plošnou ztrátu stanovišť zahrnutých do ÚSES změnou vymezení dotčené skladebné části ÚSES.
4. Zohlednit požadavky ochrany podzemních a povrchových vod.
5. Respektovat opatření pro protipovodňovou ochranu území.
6. Vytvořit územní podmínky pro křížení vodních toků dostatečně kapacitními mostními objekty s ohledem na zajištění dobrých odtokových poměrů.
7. Minimalizovat střety s mimolesní zelení.

II. Vytvořit územní podmínky pro realizaci následujících opatření navržených v naturovém posouzení, zejména pro:

1. minimalizaci prostorové kolize záměru s územím EVL a PO Poodří, resp. s biotopy předmětů ochrany a typy evropských stanovišť;
2. minimalizaci střetu s potravními biotopy a hnízdišti motáka pochopa, vymezení ploch pro izolační výsadbu autochtonních druhů stromů (izolační pás), realizaci protihlukových opatření z důvodu minimalizace vizuálního rušení motáka pochopa i okolí záměru a usměrnění migrujících, resp. lovicích jedinců k nadletu trati, a tedy k minimalizaci rizika kolize ptáků s projíždějícími vlaky;
3. realizaci náhradních terestrických biotopů (úkrytů) pro čolka velkého a případně i další předměty ochrany EVL jako kompenzaci za biotopy zabrané v důsledku výstavby koridoru DZ27A.

III. MŽP rovněž upozorňuje na zákonná ustanovení, která je nutné legitimně zohlednit:

1. MŽP upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu podle ustanovení § 10g odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a příslušných ustanovení stavebního zákona zohlednit požadavky vyplývající z tohoto stanoviska.
2. Předkladatel, resp. pořizovatel AZÚR č. 4 MSK je povinen postupovat podle ustanovení § 10g odst. 5 a 6 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a zveřejnit schválenou koncepci včetně zpracovaného prohlášení. Metodické sdělení Ministerstva pro místní rozvoj a MŽP k prohlášení předkladatele koncepce podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí při pořizování zásad územního rozvoje a územního plánu je k dispozici v Informačním systému SEA, na internetové adrese: https://portal.cenia.cz/eiasea/dokumenty/sea_metodicka_doporuceni.
3. MŽP rovněž upozorňuje na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z ustanovení § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a bodu 10 přílohy ke stavebnímu zákonu.
4. Předkladatel koncepce zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vypořádání všech stanovisek dotčených orgánů, vyjádření, námitek a připomínek obdržených po celou dobu přípravy koncepce, a to jak ke koncepci, tak i k jejímu vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky